

Že klije

Iz evangelija po Luku 16,1-15

Nato je govoril svojim učencem: »Živel je neki bogataš, ki je imel oskrbnika in tega so mu zatožili, da zapravlja njegovo premoženje. Poklical ga je in mu rekel: »Kaj slišim o tebi? Podaj obračun o svojem oskrbovanju, kajti ne boš več mogel biti moj oskrbnik.« Oskrbnik pa je rekel sam pri sebi: »Kaj naj storim, ker mi gospodar jemlje oskrbništvo? Kopáti ne morem, beračiti me je sram. Vem, kaj bom storil, da me bodo ljudje sprejeli v svoje hiše, ko me bo gospodar odstavil od oskrbništva.« Poklical je dolžnike svojega gospodarja, vsakega posebej. In rekel je prvemu: »Koliko si dolžan mojemu gospodarju?« Ta je rekel: »Sto čebrov olja.« On pa mu je dejal: »Vzemi svojo zadolžnico, brž sédi in zapiši: petdeset.« Spet drugemu je rekel: »Koliko pa si ti dolžan?« Rekel mu je: »Sto kadi žita.« Dejal mu je: »Vzemi zadolžnico in zapiši: osemdeset.« In gospodar je pohvalil krivičnega oskrbnika, da je preudarno ravnal, kajti sinovi tega veka so do svojega rodu preudarnejši kakor sinovi luči. Jaz pa vam pravim: Naredite si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas sprejmejo v večna bivališča, ko ta propade.

Kdor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem, kdor pa je v najmanjšem krivičen, je krivičen tudi v velikem. Če torej niste bili zvesti pri ravnanju s krivičnim mamonom, kdo vam bo zaupal, kar je resnično? In če niste bili zvesti pri tujem, kdo vam bo dal, kar je vaše?

Noben služabnik ne more služiti dvema gospodarjema; ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo enega držal in drugega zaničeval. Ne morete služiti Bogu in mamonu.«

Vse to so poslušali tudi farizeji, ki so bili lakomni na denar, in so se mu posmehovali. On pa jim je rekel: »Vi sebe opravičujete pred ljudmi, toda Bog pozna vaša srca. Kar je pred ljudmi visoko, je pred Bogom gnusoba.

... da bi skrbel za kal novega življenja, njegovo Besedo v tebi, družini, bratstvu ...

⊃ Potem ko je Jezus povedal prilike o usmiljenju, ki so bile namenjene predvsem pismoukom in farizejem, ki so se pohujševali, da je Učitelj sedel za mizo s cestnarji in grešniki (Lk 15,1-3), se je obrnil k učencem in jim povedal novo priliko. Čeprav Luka zapiše, da so bili farizeji tisti, ki so bili navezani na denar (v. 14), pa Učenik dobro ve, da tudi njegovi učenci niso imuni na to skušnjavo in jih želi v naprej pripraviti. Denar ima namreč čuden čar, v človeku vzbudi navezanost, ki je skorajda cilj sama sebi, zato številni uživajo v njegovem kopičenju. Kakor vsaka druga oblika bogastva pa tudi denar poide: vrata, ki vodijo v nebeško kraljestvo so zelo ozka, in če je denarnica zelo debela, je nevarnost, da ne bomo uspeli priti skozi.

⊃ Bogataš, ki izve za neprimerno vedenje svojega oskrbnika, se ne odzove impulzivno, pa tudi ne zadovolji se z govoricami. Pokliče svojega podrejenega in želi pojasnilo o tem, kar je slišal na njegov račun. Rešitev, ki se je domisli oskrbnik, bo potrdila njegovo krivičnost. Zanimiva pa je metoda, ki jo izbere gospodar: pokliče ga, sprašuje po razlogih, zahteva, naj mu pokaže sad njegovega dela. Prav to iskreno poizvedovanje bo oskrbnika spodbudilo k novemu načinu mišljenja in novi rešitvi, zaradi katere bo pohvaljen. Rešitev je v uporabi materialnih dobrin za ustvarjanje odnosnih dobrin: oskrbnik se bo odpovedal deležu od izplačanih dolgov, ki ga je navadno spravil v svoj žep, in ta denar spremenil v vezi prijateljstva, solidarnosti in medsebojne podelitve. Ali ni to logika, s katero bogataš, za katerim se skriva Oče, uporablja svoje bogastvo? To je cilj uporabe dobrin, ki je v skladu z evangelijem in družbenim naukom Cerkve.

Bratstvo Evangelii Gaudium – Fraternità Evangelii Gaudium 2019/11

☪ Kaj je resnično bogastvo, o katerem Jezus govori v evangeliju? To, kar je resnično, in to, kar ne mine. Resnica v Pismih ni abstrakten, ampak skalnat, graniten pojem: je to, kar ostane za vedno. Obstaja torej resnično bogastvo, ki ostane za vedno, ki raste tu na zemlji in gre z nami tudi v nebesa: to bogastvo so obrazi, odnosi, naklonjenost, ljubezen do bližnjega, veselje, ko delimo z drugimi, zato da nihče ne bi ostal brez potrebnega. Ta logika, ta način življenja odnosa s stvarmi in denarjem je edina alternativa lakomnosti, egoizmu in lažnemu upanju, da nas bodo pri življenju ohranile materialne dobrine, alternativa temu, kar mine in se uniči, in predvsem alternativa temu, kar uničuje odnose med brati in sestrami ter prijatelji. Na določeni točki se moramo odločiti, komu želimo slediti.

☪ Za Jude je bilo bogastvo znamenje Božjega blagoslova, medtem ko je uboštvo že pomenilo napoved sodbe nad to osebo in očitno znamenje njenega greha. Jezus postavi na glavo to vizijo, ko blagruje uboge. Temeljno vprašanje se torej ne tiče bogastva ali uboštva, ampak navezanosti ali zmožnosti podelitve, torej našega odnosa do zemeljskih dobrin. Pri evharistični liturgiji se sad svojega dela učimo darovati Bogu, ki ga blagoslovi in vrne v človeške roke kot dar, ki ga lahko delimo z drugimi: le tako lahko zares praznujemo!

Za poglobitev – če želiš.

»Svobodni, gre za to, da smo liberalni. Svoboda ni toliko v izbiri (kar lahko odlično opravimo, če imamo pred seboj katalog supermarketa z dostavo na dom), ampak v tem, da imamo dovolj moči za aktivnost in rodovitnost. Ta mož si torej skuša pridobiti bogastvo, ne zato da bi ga kopičil ali da bi z njim razsipaval in se šopiril, ampak da bi bil radodaren z drugimi. Ne poskrbi samo za lastne potrebe in potrebe svojih najdražjih, s čimer preide ekonomijo preživetja in se usmeri k ekonomiji dobička. Ta dobiček – ki je resnični dobiček za njegovo družbeno naravo – je izobilje.

Resnični liberalec se namreč ne zadovolji s pravičnim plačilom, s pravično ceno in pravično plačo. Želi biti bogat kakor izvir, kakor sonce, kako Bog sam, čigar obilna svoboda je, da je previdnost za svoja bitja. Sv. Tomaž Akvinski je zapisal: »Radodarnost ni usmerjena k zadovoljiti pravnega dolga kakor pravica, pač pa skuša zadovoljiti moralni dolg, ki izhaja iz dostojanstva osebe same in ne iz zakona nekoga drugega. Torej samo v majhni meri ohranja vidik dolžnosti.«

(izsek iz članka Fabrice Hadjad, objavljenega v katoliškem časniku Avvenire, 30. 7. 2017)